

Grodexkursion till groddammar nedanför Hälltorpssjön i Alafors, Ale kommun

Rapport från 2020

I denna något annorlunda vår började grodlekten två veckor tidigare än normalt i dessa dammar. Normalt brukar grodan, och vi menar nu vanlig groda, *Rana temporaria*, leka runt den första april men kanske en förskjutning bakåt eller framåt i tiden på någon vecka beroende på varm eller kall vår.

I år producerades den första grodrommen redan den 14 mars, dvs ca två veckor tidigare än normalt. Jag har under de följande veckorna gjort vandringar i området och kunnat följa utvecklingen i dammarna. Dammarna, fem till antalet, är meandrande dammar från Rolfsån som kommer från Hälltorpssjön.

Full lek kunde ses i två av dammarna den 20 mars med flera hundra grodor kväkande och sammantaget producerades under denna dag ca 500 romklumpar i den ena dammen och ca 400 i den andra (se bild). I övriga dammar hände då ingenting. De två nyttjade dammarna är samtidigt de två mest solexponerade dammarna vilket har betydelse.

De närmaste dagarna efteråt som blev kyligare hände inte något observerbart i dammarna förrän den 28 mars (datum för den planerade exkursionen) då ytterligare något hundratal romklumpar kunde observeras, nu i två tidigare outnyttjade av de fem dammarna. Någon mer grodlek efter den första intensiva kunde ej ses men enstaka grodor rörde sig fortfarande i dammarna och också på landbacken.

Denna grodpopulation som i år producerade ca 1000 romklumpar, vilket innebär ca 1 miljon larver utgör en utomordentligt viktig del i ekosystemet och dessa larver är viktig föda för andra arter, tex trollsländelarver m fl. Bara en bråkdel av alla grodlarver blir i slutändan vuxna reproducerande individer – vilket räcker för att hålla grodpopulationen i stabil numerär.

De vuxna grodorna lämnar lekdammarna efter parningen och sprider ut sig i omgivande skogar och ängsmarker och ses nu inte lika frekvent eftersom de är nattaktiva djur. Nämnas kan att också den lilla vattensalamandern rörde sig i full lekdräkt bland grodrommen.

Förutom groddjur hade jag nöjet att komma nära en gammal duvhökshona, som tittade på mig irriterar innan hon flög iväg. Också forsärlan dök upp den 28 mars och dalgången är också hemvist för en flock på ca 12 stenknäckar.

Göran Nilson

Rapport från 2021

I år startade grodleken med vanlig groda, *Rana temporaria*, den 20 mars i de fem dammarna som regelbundet besöks i Alafors, Ale kommun. Våren kom något senare än föregående år, 2020, då leken startade redan den 15 mars. Också i år pågick leken i viss utsträckning fram till mitten av april men med mest aktivitet under sista veckan av mars.

De fem dammarna ligger lite olika till och i den damm, som ligger lägst och kanske mest solbelyst, startades leken först. Här var det en stor parningsaktivitet och sammantaget producerades ca 400 romklumpar i denna damm. Med några dagars förskjutning kom sedan de övriga dammarna igång och totalt producerades ca 800 romklumpar i områdets fyra dammar, vilket är ungerfär normalt för denna lokala population av vanlig groda. När så många romklumpar produceras vid samma tillfälle tyder det på att många grodpar varit inblandade i leken. Totalt uppskattas grodpopulationen i området till att bestå av ca 1 500 individer.

Samtidigt har vandrigen av padda, *Bufo bufo*, kommit igång uppe vid den intilliggande sjön, Hälltorpssjön. Paddorna, som producerar romsträngar lägger gärna dessa på ett visst djup i sjön och dessa kan inte alltid ses så lätt. Men stor aktivitet kunde konstateras och så har flera paddhanar i sin parningsiver klamrat sig fast på en död gädda i förhoppningen att detta skulle vara en romstinn paddhona – ett fenomen som emellanåt är typiskt för just paddor.

Göran Nilson

Grodlek i Alafors 20 mars 2020